

Rododendron – varasuve uhkeim õitseja

TOOMAS JAADLA

**Kuidas istutada ja hool-
dada rododendronit, et
ta kaunilt õitseks ja kaua
elaks?**

Rododendron on sookailu, mustika, jõhvika, pohla ja kanarbiku sugulane. Nagu need, tahavad ka rodod kasvada hapul, vähese toitainetesisaldusega huumusrikkal pinnasel – turbal.

Igihaljad rodod vajavad terava kevadise päikese eest kaitseks kerget varju, sest päikesest soojendatud lehtedest hakkab vett auruma, külmunud maast ei saa aga juured vett kätte ja lehed kuivavad ära. Heitlehistel liikidel seda probleemi ei ole.

Kui soovite aeda istutada rododendroni, siis esimese asjana on vaja meenutada, kus me elame. Tuleb leppida, et -30° on meil talviti täiesti olemas; et päike hakkab ammu enne maa sulamist hoolega lehti kuivatama; et lühike jahe suvi ei lase soojanõudlikumate sortide noortel okstel korralikult puituda. Nii lükkab meie kliima paljud õrnemad liigid ja sordid kõrvale. Õnneks on eri kasvunõuetega rodosid väga palju ja midagi sobivat ikka leiab.

Istutamise nõksud

Rusikareegel ütleb, et nii palju, kui põõsast on maa peal, on seda ka maa sees. Kui suur peaks siis olema rodo istutusauk?

Arvutame: maa peal on keskmise põõsa suurus meeter x meeter x meeter = 1000 liitrit! Õnneks on rodod aga suhteliselt tiheda ja väikese juurepalliga. Nii suurt auku ei ole neile vaja, aga vähegi kobedama põõsa kasvatamiseks kulub kindlasti ära oma paar-kolmsada liitrit happelist kasvupinnast.

Lubjane pinnasevesi ei tohi istutusaugust läbi voolata, seepärast tuleb paepinnasel teha turbapeenar maa peale.

Rammusal maal on igal pool aga varitsemas orashein. Kui see rodopeenraste levib, on teil rohimise

Marjasoo talu männikualune sobib rododele hästi. Taimele on tehtud turba- ja liivaseguga täidetud istutusaugud (lähimõõt u 1,4 m, sügavus 30 cm, põhjas aukudega kile liigvee äravooluks), igas augus kasvab umbes kolm põõsast.

näol ajaviide pikaks ajaks olemas. Orasheina risoomid hoiab tagasi see, kui vooderdate istutusaugu põhja ja küljed paksu kile või peenravaibaga.

Vooderdus ei lase ka päikesevarjaks mõeldud puude juurtel rodopõõsast kurnama tulla. Kui kasutate kilet, tuleb sellele liigse vee äravooluks kindlasti teha põhja 4–5 auku (suurusega 10 x 10 cm) ruutmeetri kohta.

Väetist on rodopõõsale ka vaja, see on poes müügil ja kasutusõpetus juures. Omalt poolt lisan, et toidu saab põõsas kätte ikka ainult koos veega. Seega on kindlasti vaja teda kasta, kui ilm just väga vihmane pole.

Kuival ajal andke põõsale kord nädalas kümme liitrit vett, ja seda vajadusel septembri lõpuni. Väike vihmasabin põõsa alla ei ulatu!

Esimene kasvuaasta on tähtis

Sageli on aiaääril müügil juba imeilusad õitsvad põõsad. Need on harilikult kasvanud hellitava tilkastmise all igati mõnusaks kujundatud keskkonnas. Kui selline taim

nüüd istutada päikese ja tuule kätte turbasse, valada talle ämber vett kaela ja arvata, et asi on korras, siis nii see paraku ei ole.

Esimesel kasvuaastal tuleb põõsa eest eriti hästi hoolt kanda. Alles siis, kui juured on juba korralikult laiuli kasvanud ja taim kohanevad, annab ta mõne väiksema eksimuse andeks.

Ja siis rododendron õitsebki! Olenevalt sordist kestavad õied ilusana mõnest päevast kolmenelja nädalani. Lõpupoole õite värv küll vähehaaval lahjeneb, aga see pole õnnetus.

Veel üks töö tahab nüüd tegemist: õitsenud kobarad tuleb oksa küljest ära murda. Muidu hakkab taim seemneid kasvatama ja järgmise aasta õiepungi ei pruugi eriti tullagi. Siin on asi sorditi erinev.

Igihaljal rodol püsivad lehed küljes kolm aastat. Selle aja jooksul vingerdab kohale ikka mõni vaenlane, kes ilusad siledad lehed auklikuks närib või nende servad hammasrattataoliseks kujundab.

Tõrjeks tuleb teha leotist – sobib tubakas, nõgeselehed, kartulipealsed või tomativarred – ja proovida